

P6_TA(2007)0283

Nepilngadīgo noziedzība — sieviešu, ģimenes un sabiedrības loma

Eiropas Parlamenta 2007. gada 21. jūnija rezolūcija par nepilngadīgo noziedzību — sieviešu, ģimenes un sabiedrības loma (2007/2011(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā ANO 1989. gada 20. novembra Konvenciju par bērna tiesībām, jo sevišķi tās 37. un 40. pantu,
- ņemot vērā ANO Ģenerālās Asamblejas 1985. gada 29. novembra Rezolūcijā Nr. 40/33 pieņemtos Apvienoto Nāciju Organizācijas minimālos standartnoteikumus nepilngadīgo tiesvedības pārvaldībai (1985. gada „Pekinas noteikumi”),
- ņemot vērā ANO Ģenerālās Asamblejas 1990. gada 14. decembra Rezolūcijā Nr. 45/112 pieņemtās Apvienoto Nāciju Organizācijas Vadlīnijas par nepilngadīgo noziedzības novēršanu (1990. gada „Rijādas vadlīnijas”),
- ņemot vērā ANO Ģenerālās Asamblejas 1990. gada 14. decembra Rezolūcijā Nr. 45/113 pieņemtos Apvienoto Nāciju Organizācijas Noteikumus par nepilngadīgo aizsardzību brīvības atņemšanas gadījumā,
- ņemot vērā Eiropas Konvenciju par bērnu tiesību ievērošanu, un kura pieņemta Eiropas Padomē 1996. gada 25. janvārī, jo īpaši tās 1. pantu un 3. līdz 9. pantu,
- ņemot vērā 2003. gada 24. septembrī pieņemto Eiropas Padomes Ministru komitejas Ieteikumu dalībvalstīm par jauniem veidiem, kā novērst nepilngadīgo noziedzību un par nepilngadīgo tiesvedības sistēmas nozīmi¹,
- ņemot vērā 1987. gada 17. septembrī pieņemto Eiropas Padomes Ieteikumu par sabiedrības attieksmi pret nepilngadīgo noziedzību²,
- ņemot vērā 1988. gada 18. aprīlī pieņemto Eiropas Padomes Ieteikumu par sabiedrības attieksmi pret nepilngadīgo noziegumiem, kurus izdarījuši nepilngadīgie no imigrantu ģimenēm³,
- ņemot vērā ES līgumu, jo īpaši tā 6. pantu un VI sadaļas noteikumus par policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās,
- ņemot vērā EK līgumu, jo īpaši tā XI sadaļu par sociālo politiku, izglītību, arodmācībām un jaunatni, kā arī sevišķi 137. pantu,
- ņemot vērā Pamatprogrammu par policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās (AGIS), kuras darbība beidzās 2006. gada 31. decembrī, un Padomes 2007. gada 15. februāra Regulu

¹ (Rec(2003)20).

² (Rec(87) 20E).

³ (Rec(88) 6E).

(EK) Nr. 168/2007, ar ko izveido Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru¹,

- ņemot vērā tā 2006. gada 30. novembra rezolūciju par Padomes lēmuma priekšlikumu, ar kuru Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūrai piešķir pilnvaras veikt pasākumus Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļā minētajās jomās²,
 - ņemot vērā kopējo nostāju, ko Padome pieņēmusi 2007. gada 22. maijā nolūkā pieņemt Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, ar ko laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam kā daļu no vispārējās programmas „Pamattiesības un tiesiskums” izveido īpašu programmu, lai novērstu un apkarotu vardarbību pret bērniem, jauniešiem un sievietēm un lai aizsargātu cietušos un riska grupas (programma *Daphne III*)³,
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu „Ceļā uz ES stratēģiju par bērnu tiesībām” (COM(2006)0367),
 - ņemot vērā tā 1992. gada 8. jūlija rezolūciju par Eiropas Savienības Pamattiesību hartu attiecībā uz bērnu tiesībām⁴, jo īpaši tās 8.22 un 8.23. punktu,
 - ņemot vērā Padomes 2001. gada 28. maija lēmumu 2001/427/TI⁵, ar ko izveido Eiropas Noziedzības novēršanas tīklu (*EUCPN*),
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2006. gada 15. marta atzinumu „Nepilngadīgo noziedzības novēršana. Nepilngadīgo noziedzības problēmas risināšanas ceļi Eiropas Savienībā un nepilngadīgo tiesvedības sistēmas nozīme”⁶,
 - ņemot vērā Glāzgovā 2005. gada 5.–7. septembrī prezidentvalsts Apvienotās Karalistes vadībā notikušās konferences secinājumus par tematu „Jaunatne un noziedzība. Nākotnes izredzes Eiropā”,
 - ņemot vērā pēdējos Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra gada ziņojumus,
 - ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,
 - ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas ziņojumu (A6-0212/2007),
- A. tā kā nepilngadīgo noziedzīgai uzvedībai pēc savas būtības ir bīstamāka iedarbība nekā pieaugušo noziedzīgai uzvedībai, jo tie ietekmē īpaši neaizsargātu iedzīvotāju daļu, nepilngadīgos jau ļoti agrā vecumā un tieši personības veidošanās posmā pakļaujot sociālās atstumtības un stigmatizācijas riskam;
- B. tā kā skolas neapmeklēšana ir viens no faktoriem, kas palielina jauniešu noziedzības risku;
- C. tā kā dalībvalstu, Eiropas un starptautiskie pētījumi parāda, ka pēdējo divdesmit gadu laikā ievērojami palielinājusies nepilngadīgo noziedzība;

¹ OV L 53, 22.2.2007., 1. lpp.

² Šajā datumā pieņemtie teksti, P6_TA(2006)0510.

³ Šajā datumā pieņemtie teksti, P6_TA(2007)0188.

⁴ OV C 241, 21.9.1992., 67. lpp.

⁵ OV L 153, 8.6.2001., 1. lpp.

⁶ OV C 110, 9.5.2006., 75. lpp.

- D. tā kā plašās izplatības dēļ arvien lielākas bažas izraisa nepilngadīgo noziedzība – ienākšana noziedzības pasaulē notiek arvien agrāk un tāpēc palielinās to noziegumu skaits, ko izdara bērni, kas vēl nav sasnieguši 13 gadu vecumu, un nepilngadīgo noziedznieku izdarītie nodarījumi kļūst arvien nežēlīgāki;
- E. tā kā pašlaik notiekošā statistikas datu par nepilngadīgo noziedzību vākšana un atspoguļošana neatbilst patiesajām vajadzībām un pastāvošajiem apstākļiem, tāpēc vēl jo lielāka ir nepieciešamība iegūt ticamus valsts līmeņa datus;
- F. tā kā ir nepareizi vispārināt cēloņus, kuru dēļ nepilngadīga persona veic noziedzīgas darbības, jo ceļš, pa kuru indivīds nonāk pie sociāli nepieņemamas uzvedības un noziedzīgas darbības katru reizi ir individuālu un īpašu apstākļu noteikts un šie apstākļi ir saistīti ar viņa piedzīvoto, ar katra bērna un pusaudža galvenajiem attīstības poliemi – ģimeni, skolu, viņam draudzīgo vidi, kā arī plašākā nozīmē – ar to sociālekonomisko vidi, kurā viņš dzīvo;
- G. tā kā galvenie nepilngadīgo noziedzības cēloņi ir atskaites punktu, saskarsmes un atbilstīgu paraugu trūkums ģimenē vecāku biežās prombūtnes dēļ, psihopatoloģiskas problēmas saistībā ar fizisku un seksuālu vardarbību, kura notikusi ģimenes vidē, izglītības sistēmas nespēja sociālās vērtības nodot jaunatnei, kā arī nabadzība, bezdarbs, sociālā atstumtība un rasisms; tā kā citi nozīmīgi faktori ir jauniešiem piemītošā spēcīgā tendence atdarināt, kas attīstās, tiem cenšoties veidot savu personību, kā arī personiskas problēmas saistībā ar alkohola un narkotiku lietošanu un bezjēdzīgs, pārmērīgs un nepamatots vardarbības atveidojums plašsaziņas līdzekļos;
- H. tā kā jauniešu neatbilstīgas uzvedības cēlonis ne vienmēr ir meklējams ģimenē;
- I. tā kā pieaugoša kanabisa un citu narkotiku un/vai alkohola lietošana pusaudžu vidū ir jāsaista ar nepilngadīgo noziedzības pieaugumu;
- J. tā kā imigranti, bet jo īpaši nepilngadīgie ir daudz vairāk pakļauti sociālai kontrolei un tāpēc ir iespējams pieņemt, ka nepilngadīgo noziedzības problēmas skar pirmkārt imigrantu vidi un nevis visu sabiedrību kopumā, taču šāda attieksme ir ne tikai kļūdaina, bet arī sociāli bīstama;
- K. tā kā divi „aktuālu” nepilngadīgo noziedzības formu iemesli ir jauniešu bandu veidošanās un jauns vardarbības pieaugums skolas vidē – šie fenomeni ir īpaši plaši izplatīti atsevišķās dalībvalstīs un to pētīšana, kā arī iespējamie apkarošanas līdzekļi ir ļoti sarežģīti;
- L. tā kā tāda parādība, kā organizētu vardarbīgu jauniešu bandu veidošanās dažās valstīs ir izraisījusi diskusijas par nepilngadīgo krimināltiesību normu pārskatīšanu;
- M. tā kā dažās dalībvalstīs skolas apkārtnē un pat skolas pagalmos ar rajonos ar augstāku labklājības līmeni ir kļuvuši par visatļautības teritoriju (iespējas iegādāties narkotikas, vardarbība un dažreiz arī nažu izmantošana, dažāda veida izspiešana un bīstamu spēļu attīstība un pat tāds fenomens kā „happy slapping”, kam raksturīga ar mobilo telefonu fotouzņēmumos fiksētu vardarbības ainu ievietošana internetā);
- N. tā kā jau vairākus gadus pakāpeniski notiek ar nepilngadīgajiem saistīto krimināltiesību aktu reforma, kuras mērķis ir koncentrēties nevis tikai uz ieslodzīšanu, bet arī uz pāraudzināšanu, kā arī rehabilitāciju un terapiju, jo ieslodzīšana, ja tā ir nepieciešama, ir jāizmanto kā

beidzamais līdzeklis; tā kā ir jānorāda, ka šo jauno normu īstenošanu bieži kavē modernas un piemērotas materiālas un tehniskas infrastruktūras neesamība, kā arī īpaši sagatavota personāla trūkums, maza sociālā ieinteresētība un nepietiekamais finansējums;

- O. tā kā smagas vardarbības aktu attēli un pornogrāfiski materiāli lielā daudzumā tiek izplatīti ar tādu sakaru un audiovizuālo līdzekļu palīdzību kā spēles, televīzija un internets, kā arī nepilngadīgu noziedznieku un upuru tēla izmantošana plašsaziņas līdzekļos bieži ir tuvu bērna pamattiesību pārkāpumam un sniedz atbalstu turpmākai vardarbības banalizācijai;
- P. tā kā vairākās dalībvalstīs publicēti statistikas dati liecina, ka 70 līdz 80 % nepilngadīgo noziedznieku, kas sodīti par pirmo pārkāpumu, atkārtoti noziegumus neizdara;
- Q. tā kā vairākās dalībvalstīs publicēti pētījumi un preses materiāli liecina par pusaudžu vardarbības pieaugumu pret vecākiem un šo vecāku bezspēcību;
- R. tā kā organizētās noziedzības tīkli reizēm savā darbībā izmanto nepilngadīgus noziedzniekus;
- S. tā kā 2001. gadā izveidotajā Eiropas Noziedzības novēršanas tīklā tika radīta īpaša darba grupa nepilngadīgo noziedzības apkarošanai, un kura 27 dalībvalstīs ir uzsākusī padziļinātu salīdzinošu analīzi, kas veidos pamatu ES politikas turpmākai izstrādei šajā jomā,
 - 1. uzsver, ka nepilngadīgo noziedzību būs iespējams sekmīgi apkarot tikai tad, ja pieņems integrētu stratēģiju valstu un Eiropas līmenī, kuras pasākumi ir jāveido, ievērojot šādas trīs pamatnostādnes: profilaktiski pasākumi, tiesvedības un ārpustiesas pasākumi un visu jauniešu sociāla integrācija;

Valsts politika

- 2. uzsver, ka, izstrādājot un īstenojot integrētu valsts stratēģiju, īpaši liela uzmanība ir jāpievērš visu sabiedrības institūciju tiešai sociālai iesaistei, tas ir valsts, kā procesa vadītājas, reģionālās un vietējās varas pārstāvju, par izglītību atbildīgo personu, ģimeņu, NVO un jo īpaši to, kuru darbība ir saistīta ar jauniešiem, pilsoniskās sabiedrības un visu pārējo personu iesaistei; pauž atbalstu nostādnei, ka īstenojot radikālus nepilngadīgo noziedzības apkarošanas pasākumus, ir nepieciešami atbilstīgi finanšu resursi;
- 3. uzsver, ka ir nepieciešams īstenot integrētu un efektīvu politiku skolas, sociālā, ģimenes un audzināšanas jomā, kas veicina sociālu un pilsonisku vērtību pārmantošanu un agrīnu jauniešu socializāciju, lai nepilngadīgo noziedzību novērstu pašos pamatos; uzskata, ka turklāt ir nepieciešams izstrādāt politiku, kas ir vērsta uz labāku ekonomisko un sociālo kohēziju, kuras mērķis ir izskaust sociālo nevienlīdzību un apkarot sociālo atstumtību un nabadzību, īpašu vērību pievēršot bērnu nabadzībai;
- 4. uzskata, ka ir nepieciešams, lai ģimenes, audzinātāji un sabiedrība pēc iespējas agrāk iemāca vērtības jaunajai paaudzei;
- 5. uzskata, ka nepilngadīgo noziedzības profilaksei sabiedriski pasākumi ir jāparedz arī citās jomās, tostarp mājokļu politikā, nodarbinātības, profesionālās izglītības, izklaides un jauniešu apmaiņas jomās;
- 6. atgādina, ka gan ģimenei, gan skolai un sabiedrībai vispār ir jāiesaistās arvien plašāk

izplatītās nepilngadīgo noziedzības apkarošanā;

7. uzsver ģimenei piešķirto īpašo lomu katrā no nepilngadīgo noziedzības apkarošanas posmiem un aicina dalībvalstis izveidot atbilstīgu atbalstu vecākiem; atzīmē, ka dažos gadījumos ir nepieciešams vecākus vairāk iesaistīt un likt viņiem uzņemties lielāku atbildību;
8. mudina dalībvalstis valsts politikā iekļaut vienā gada gara vecāku atvaļinājuma izveidi, lai ļautu ģimenēm, kuras to vēlas, dot priekšroku bērna audzināšanai, kam ir būtiska nozīme viņa afektīvajā attīstībā;
9. aicina dalībvalstis pievērst īpašu uzmanību tām ģimenēm, kuras skar ekonomiskas un sociālas problēmas; uzsver, ka tādu pasākumu pieņemšana, kas nodrošina pamata vajadzības pēc dzīvojamās platības un pārtikas, kas garantē visu ģimenes locekļu un pirmkārt bērnu iespējas iegūt pamata izglītību un piekļūt veselības aprūpei, kā arī pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgu šo ģimeņu locekļu piekļuvi darba tirgum un sociālajai, ekonomiskai un politiskai darbībai, nodrošinās veselīgu un bērna attīstībai un sākotnējai socializācijai labvēlīgu ģimenes vidi;
10. aicina dalībvalstis nodrošināt resursus, kas nepieciešami, lai paplašinātu efektīvu sociālo pakalpojumu sniegšanu psiholoģiskā un sociālā atbalsta jomā, paredzot kontaktpunktus ģimenēm, kuras skar nepilngadīgo noziedzību;
11. uzsver īpašo skolai un skolas videi iedalīto būtisko lomu bērna un pusaudža personības veidošanā; uzsver, ka divas mūsdienu skolas pamatiezīmes – kultūru daudzveidība un šķirisko atšķirību uzsvēršana, izglītības vidē nepastāvot nepieciešamajām struktūrām, kuras var iejaukties, atbalstīt skolēnu un atrast nepieciešamo pieeju, var izraisīt vardarbību skolā
12. aicina dalībvalstis šajā kontekstā izstrādāt skolas pārvaldei paredzētas pamatnostādnes, kurās būtu paredzēta mūsdienīga skolas vidē radušos konfliktu novēršanas procedūra, iesaistoties starpniecības instancēm, kurās ir iesaistīti skolēni, vecāki, skolotāji un vietējās pārvaldes kompetentie dienesti;
13. uzskata, ka ir pilnīgi nepieciešams nodrošināt atbilstošu izglītību skolotājiem, lai viņi spētu pārvaldīt heterogēnas klases, piemērot pedagoģiskus paņēmienus, kas nebūtu moralizējoši, bet profilaktiski un sakņotos solidaritātē, kā arī novērstu gan nepilngadīgu noziedznieku, gan viņu skolasbiedru, kas ir kļuvuši par upuriem stigmatizāciju un atstumšanu;
14. prasa, lai dalībvalstis izglītības politikā paredz psiholoģiskās palīdzības un padomu sniegšanu īpaši tiem bērniem, kurus skar socializācijas problēmas, medicīniskās aprūpes iespējas katrā skolā, sociālā darbinieka iecelšanu, kurš būtu piesaistīts noteiktam skolu skaitam, sociologa kriminologa, bērnu psihiatra un bērnu noziedzības eksperta iecelšanu, paredz stingri kontrolēt alkohola patēriņu un narkotiku lietošanu skolēnu vidū, jebkura veida pret kādu no skolas kopienas locekļiem vērstas diskriminācijas apkarošanu, vietējā tiesībsarga iecelšanu, kura uzdevums ir nodrošināt sadarbību starp skolu un vietējo kopienu, kā arī sadarbību starp dažādām skolu kopienām saistībā ar vardarbības apkarošanas programmas izstrādi un īstenošanu;
15. prasa, lai dalībvalstis un pārvaldes iestādes valsts un reģionālā līmenī rūpējas par Kopienas un valsts tiesību aktu pilnīgu ievērošanu attiecībā uz informāciju par televīzijas un citu programmu saturu, kurās varētu būt ietvertas īpaši vardarbīgas ainas un tādas, ko nav

- ieteicams skatīties nepilngadīgajiem; turklāt prasa, lai dalībvalstis kopā ar mediju pārvaldes iestādēm pieņem stratēģiju, kuras mērķis ir aizsargāt bērnu tiesības, bet īpaši nepilngadīgo noziedznieku tiesības saistībā ar aizliegumu noteiktā dienas laikā atspoguļot īpaši vardarbīgas ainas un atklāt noziedzīgos nodarījumos iesaistītu nepilngadīgo identitāti;
16. iesaka, lai dalībvalstis nostiprina jauniešu centru lomu un ceļ to kvalitātes līmeni, jo šie centri ir jauniešu saskarsmes vieta un norāda, ka nepilngadīgu noziedznieku iekļaušana šādā vidē veicinās viņu socializāciju un viņos veidos apziņu, ka viņi ir piederīgi sabiedrībai;
 17. uzsver, ka plašsaziņas līdzekļi var dot lielu ieguldījumu nepilngadīgo noziedzības novēršanā, uzņemoties iniciatīvu informēt sabiedrību un raidīt kvalitatīvus raidījumus, kas izceļ jauniešu pozitīvo ieguldījumu sabiedriskajā dzīvē, un no otras puses, kontrolējot vardarbīgu, pornogrāfisku un ar narkotiku lietošanu saistītu ainu raidīšanu, to īstenojot, pamatojoties uz vienošanos, kas iekļauta bērnu tiesību aizsardzības stratēģijā;
 18. uzsver arī, ka jauniešu noziedzības apkarošanas kontekstā ir svarīgi dalībvalstīs izstrādāt normas, kurās ir noteikti ieslodzīšanai alternatīvi soda viedi un pedagoģiska rakstura pasākumi, ko plaši varētu izmantot valstu tiesneši: sabiedriskas nozīmes darba piedāvājums, rehabilitācija un starpniecība saskarsmē ar upuri un apmācības, ko piemēro atkarībā no nozieguma smaguma, noziedznieka vecuma, personības un brieduma;
 19. aicina dalībvalstis pieņemt jaunus novatoriskus tiesiskus pasākumus, piemēram, nepilngadīgā vecāku un aizbildņu tiešu piedalīšanos kriminālprocesā sākot no izmeklēšanas līdz sprieduma piemērošanai, to papildinot ar pāraudzinašanu un intensīvu psiholoģisko palīdzību, audžuģimenes izvēli, kas vajadzības gadījumā uzņemtos audzināt nepilngadīgo un viņu atbalstīt, sniedzot padomus un informējot vecākus, skolotājus un skolēnus, ja nepilngadīgais ir vardarbīgs skolā;
 20. atgādina, ka nepilngadīgo noziedzības jomā, tiesas procesa norisei un tā ilgumam, piemērojamā soda izvēlei un tā vēlākai izpildei ir jāatbilst bērna interešu pārākuma principam un katras dalībvalsts procesuālajām tiesībām; uzsver, ka brīvības atņemšana ir jāpiemēro tikai kā beidzamais līdzeklis un tā ir jāīsteno nepilngadīgiem noziedzniekiem piemērotā infrastruktūrā;
 21. prasa, lai dalībvalstis saistībā ar integrētu pieeju nepilngadīgo noziedzībai paredz īpašus un atsevišķus budžeta līdzekļus, lai varētu pieņemt profilaktiskus pasākumus nepilngadīgo noziedzības novēršanai, palielina jauniešu sociālās un profesionālās iekļaušanas programmām piešķirtos līdzekļus, kā arī palielina tos resursus, kas paredzēti nepilngadīgo noziedznieku uzņemšanai domāto centrālo un reģionālo iestāžu pilnveidei un modernizācijai un arī visu iesaistīto speciālistu speciālai sagatavošanai un tālākizglītībai;

Ceļā uz Eiropas pamatstratēģiju

22. iesaka dalībvalstīm sadarbībā ar Komisiju steidzami izstrādāt un pieņemt visām dalībvalstīm vienotus minimālos standartus un pamatprincipus saistībā ar nepilngadīgo noziedzību, pievēršot īpašu uzmanību trijiem pīlāriem to pamatā — pirmkārt, profilaksei, otrkārt, tiesvedībai un ārpustiesas pasākumiem un, treškārt, rehabilitācijai, sociālajai integrācijai un reintegrācijai, kas balstās uz starptautiski noteiktiem principiem Pekinas noteikumos un Rijādas vadlīnijās, ANO Konvencijā par bērna tiesībām, kā arī citās starptautiskajās šajā jomā pieņemtās konvencijās;

23. apgalvo, ka par Eiropas vienotās pieejas mērķi jāizvirza iejaukšanās modeļu noteikšana, lai risinātu un pārvaldītu nepilngadīgo noziedzības problēmu, kā arī brīvības atņemšanas sodi un kriminālsankcijas jānosaka par pēdējo līdzekli, kuru piemēro vienīgi tad, ja tas ir absolūti nepieciešams;
24. uzskata, ka jauniešu iesaistīšana un viņu piedalīšanās visu to jautājumu lemšanā un lēmumu pieņemšanā, kas uz viņiem attiecas, ir nepieciešama, lai izstrādātu kopēju risinājumu, kas nodrošinātu veiksmi; uzskata, kā šā iemesla dēļ, iesaistoties bērnu tiesas asesoriem, ir jānodrošina, lai šīs personas nebūtu tikai ar pieredzi jauniešu izglītošanā, bet lai viņi būtu arī apguvuši, kā rīkoties jauniešu vardarbības gadījumā;
25. aicina Komisiju izstrādāt konkrētus kritērijus visām dalībvalstīm valstu statistikas datu vākšanas jomā, lai nodrošinātu to salīdzināmību un lai tie tādējādi būtu izmantojami pasākumu plānošanā Eiropas mērogā; aicina dalībvalstis aktīvi piedalīties Komisijas darbā, nodrošinot, lai kompetentās valsts un reģionālās iestādes, pašvaldības, asociācijas, NVO un citas pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas darbojas šajā jomā sniedz informāciju un veic tās apmaiņu;
26. aicina Komisiju un dalībvalstu valsts un vietējā līmeņa pārvaldes iestādes ņemt vērā Eiropas Savienības valstu labāko pieredzi visas sabiedrības mobilizēšanā, kā arī tos pozitīvos pasākumus, ko veikušas skolēnu vecāku asociācijas, kā arī skolu un dzīvojamu rajonu NVO, un apkopot pieredzi, kas radusies, slēdzot sadarbības līgumus starp policiju, skolām, vietējās pārvaldes iestādēm, jauniešu organizācijām un vietējā līmeņa sociālajiem dienestiem, ievērojot savstarpēju diskrētumu, kā arī pieredzi saistībā ar valsts stratēģiju un jauniešu atbalsta programmām valsts līmenī; aicina dalībvalstis ņemt vērā citu valstu labāko pieredzi, apkarojot narkotiku patēriņa satraucošo pieaugumu nepilngadīgo vidū un ar to saistīto noziedzību, kā arī labākos risinājumus problemātiska patēriņa gadījumā, īpaši medicīniskās aprūpes jomā;
27. atzinīgi vērtē valstu iniciatīvu, tostarp pozitīvās integrācijas pasākumus, piemēram, „ārpuskolas pasākumu vadītājs”, kas jau darbojas tādā reģionā kā Larjoha;
28. aicina, lai Komisija un dalībvalstis vispirms izmanto jau pastāvošos Eiropas līdzekļus un programmas, tajās iekļaujot pasākumus nepilngadīgo noziedzības apkarošanai un šā fenomena novēršanai, kā arī nodrošināt noziedznieku un upuru normālu integrāciju sabiedrībā; tāpēc aicina pievērst uzmanību:
 - īpašai programmai „Noziedzības novēršana un cīņa pret noziedzību” laika posmam no 2007. līdz 2013. gadam, kura galvenokārt ir vērsta uz noziedzības apkarošanu un upuru aizsardzību,
 - īpašai programmai „Krimināltiesības” laika posmam no 2007. līdz 2013. gadam, kuras mērķis ir veicināt sadarbību krimināllietās, pamatojoties uz savstarpēju atzīšanu un uzticēšanos, sadarbības pastiprināšanu un informācijas apmaiņu starp valsts atbildīgajām iestādēm,
 - programmai *DAPHNE III* par pret bērniem un jauniešiem vērstas noziedzības apkarošanu,
 - programmai „Jaunatne darbībā” laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam, kurā kā viena no galvenajām prioritātēm ir noteikta atbalsts tiem jauniešiem, kam ir mazāk

iespēju vai kuri nāk no nelabvēlīgākas vides,

- Eiropas Sociālā fonda pasākumiem un programmai *Equal*, kuras mērķis ir sociālās integrācijas pastiprināšana un diskriminācijas apkarošana, kā arī vienkāršot neizdevīgākā stāvoklī esošu personu piekļuvi darba tirgum,
 - kopienas atbalstītai iniciatīvas programmai *Urbact*, kura ir vērsta uz labākās pieredzes apmaiņu starp Eiropas pilsētām ar mērķi nodrošināt dzīvošanai labvēlīgāku vidi – tajā ir ietverti pasākumi jauniešiem drošākas pilsētas vides veidošanai, kā arī nelabvēlīgākai videi piederīgu jauniešu sociālās iekļaušanas programmas viņu socializācijai un iesaistei,
 - starpvalstu iniciatīvas programmām „*Let bind safe net for children and youth at risk*”, kuras ir orientētas uz tādu pasākumu pieņemšanu, kas paredzēti bērniem un apdraudētiem jauniešiem, kā arī tādiem jauniešiem, kas ir sociāli atstumti, un šajās programmās ir jāiesaistās partneriem no pēc iespējas lielāka dalībvalstu skaita,
 - Eiropas pazudušo bērnu telefona līnijai – šo bērnu vidū ir arī nepilngadīgo noziedznieku upuri,
29. uzsver nepieciešamību cieši sadarboties un veikt savstarpēju informācijas apmaiņu starp tiesu iestādēm un policiju valsts un Kopienas līmenī par izmeklēšanu un lietām saistībā ar pazudušiem bērniem, kas ir jauniešu likumpārkāpumu upuri, pamatojoties uz ES Bērnu tiesību stratēģijas īpašajiem mērķiem, kā tas norādīts Komisijas paziņojumā;
30. uzsver, ka viens no nepilngadīgo noziedzības apkarošanas elementiem ir komunikācijas politikas attīstīšana, kas ļautu sabiedrību informēt par problēmām, izskaust vardarbības atspoguļošanu plašsaziņas līdzekļos un atbalstīt tos audiovizuālos plašsaziņas līdzekļus, kuru programma nav vērsta vienīgi uz vardarbīgu programmu raidīšanu; tāpēc prasa izstrādāt Eiropas standartus ar mērķi ierobežot vardarbības atainošanu gan audiovizuālajos plašsaziņas līdzekļos, gan drukātajā presē;
31. norāda, ka Direktīvā 89/552/EEK¹, kuras nosaukums ir „Televīzija bez robežām” ir noteiktas konkrētas robežas vardarbīgu ainu atspoguļošanai un plašākā nozīmē – ainas, kas nav ieteicamas, pāraudzinaot bērnus, un tas ir piemērots pasākums, lai novērstu nepilngadīgo vardarbību un pret nepilngadīgiem vērstu vardarbību; aicina Komisiju veikt papildu pasākumus šajā jomā, pienākumus attiecinot arī uz mobilo telefoniju un internetu, un šiem pasākumiem ir jākļūst par politikas pamata prioritāti saistībā ar iepriekšminēto Komisijas paziņojumu;
32. atzinīgi vērtē Eiropas uzņēmumu pašregulācijas Eiropas sistēmas stāšanos spēkā, kuras mērķis ir panākt to, lai pusaudži un bērni varētu drošāk izmantot mobilos telefonus, un uzsver, ka Komisijai ir jāsniedz konkrēti un saistoši priekšlikumi Eiropas mērogā attiecībā uz informāciju par to, kā droši izmantot internetu un mobilo telefonu;
33. prasa, lai Komisija atbalsta bērniem un pusaudžiem, kam ir problēmas paredzēta Eiropas zaļā telefona numura izveidi, jo šie zaļie numuri var veicināt nepilngadīgo noziedzības novēršanu;

¹ OV L 298, 17.10.1989., 23. lpp.

34. aicina Komisiju pēc tam, kad Eiropas līmenī būs pabeigti pētījumi, iesniegt priekšlikumu integrētai Kopienas pamatprogrammai, kurā būtu iekļauti Kopienas preventīvie pasākumi, atbalsts NVO un starpvalstu sadarbībai, kā arī finansējums izmēģinājumu programmām reģionālā un vietējā līmenī, un kuras balstītos uz valstu labāko pieredzi, censtos šo pieredzi izplatīt visā Eiropā un kurās tiktu izvirzītas prasības mācībām un infrastruktūrai;

35. uzsver, ka Kopienas pasākumu līmenī nekavējoties ir jāapsver divi pamata politikas virzieni:

- attiecībā uz to preventīvo pasākumu finansējumu, kuri iekļauti esošajās Kopienas programmās, un jaunas budžeta izdevumu kategorijas izveidi integrētiem pasākumiem un tīkliem, lai apkarotu nepilngadīgo noziedzību,
- saistībā ar pētījumu publicēšanu un turpmāko Komisijas paziņojumu par šīs problēmas apmēru Eiropā un, izmantojot valstu ekspertu tīklu, atbilstīga sagatavošanās, lai izstrādātu integrētu pamatprogrammu nepilngadīgo noziedzības apkarošanai;

36. šajā sakarā aicina Komisiju izstrādāt līdzfinansēšanas pasākumu programmu, tajā paredzot:

- labākās pieredzes meklējumus noziedzības profilaksē, kā arī efektīvus un novatoriskus risinājumus, pamatojoties uz multisektorālu pieeju;
- vairāku darbam ar nepilngadīgajiem likumpārkāpējiem neseno izveidotu sistēmu, piemēram, „atjaunojošās tiesvedības” novērtēšanu un efektivitātes analīzi ilgtermiņā,
- labākās pieredzes apmaiņu starptautiskā, valsts un vietējā līmenī, ņemot vērā pašu pozitīvāko pieredzi saistībā ar vardarbības apkarošanas programmu *Daphne*, kuras daudzus vardarbības apkarošanas pasākumus var saukt par labāko praksi,
- garantijas, ka šajos pakalpojumos un praksē uzmanības centrā ir, pirmkārt, bērnu un pusaudžu intereses, viņu tiesību aizsardzība, kā arī savu pienākumu apguve un likuma ievērošana,
- Eiropas jaunatnes aizsardzības modeļa izveidi, kurš ir vērsts uz trijiem pamata pīlāriem – profilaksi, tiesvedību un ārpustiesas pasākumiem un sociālo reintegrāciju, kā arī uz atbalstu tādiem principiem, kā cieņa, vienlīdzība un kopējās tiesības un pienākumi,
- vispārējās un profesionālās izglītības programmu izstrādi nepilngadīgajiem, lai veicinātu viņu sociālo iekļaušanos un nostiprinātu patiesu iespēju vienlīdzību ar mūžizglītības palīdzību, kas pieejama visiem, izglītību, kas nekavējoties būtu efektīva visiem un Barselonas mērķu īstenošanu, kas ir priekšnosacījums efektīvai vardarbības novēršanai; atbalstu pastāvošajām iniciatīvām šajā jomā, kuras īsteno jaunatnes organizācijas,
- koordinētu programmu valstu tiesībsarga, policijas spēku un tiesu iestāžu darbinieku, kompetentu valsts struktūru un uzraudzības iestāžu personāla nepārtrauktām mācībām,
- vietējo un reģionālo iestāžu atbildīgo dienestu, jauniešu organizāciju un izglītības

iestāžu saziņas tīkla izveidi;

37. mudina Komisiju, sagatavojot Eiropas Noziedzības novērošanas centra darba uzsākšanu un attiecīgo pamatprogrammu, lai sekmētu labāko pieredzi un zinātību un to izplatītu, steidzami iesniegt priekšlikumus pasākumiem, tādiem kā:

- kopīgs pārskats par dalībvalstu politiskajām pamatnostādnēm, un tā izplatīšana,
- forumu un konferenču, kurās piedalās valstu eksperti, organizēšana,
- saziņas un informācijas apmaiņas veicināšana starp kompetentajām iestādēm un sociālajām struktūrām, izmantojot internetu, un tādas tīmekļa vietnes veidošana, kas paredzēta tieši šiem jautājumiem,
- starptautiska izcilības centra izveide;

0

0 0

38. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, kā arī Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.